

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala	
Elkészítés dátuma:	2011. évi március 08. nap
Írátszám:	7565
Nappal:	
Szervegys.:	
„A kultúra alapvetően meghatározza Magyarország modernizációját, modernizációs Gondolkodását, egységes országgépét, fejlesztéspolitikájának hátterét. Elsőrendű gazdaságfejlesztő elem is, egy-egy régió foglalkoztatási, infrastrukturális szerkezetének átalakítója, motorja.”	Írátszám:

**A Művelődési Központ és Könyvtár szakmai beszámolója a
2006 – 2010 között végzett közművelődési, közgyűjteményi
munkáról**

Készítette: Lázár István intézményvezető

Tisztelt Képviselő-testület !

Utoljára 2006 tavaszán készítettem átfogó szakmai beszámolót intézményünk működéséről. Azóta jelentős változásokon ment keresztül mind infrastrukturálisan, mind tartalmilag a Művelődési Központ és Könyvtár három részegysége. A következő oldalakon igyekszem minél több szempontból bemutatni munkánkat annak érdekében, hogy Önökben reális kép alakuljon ki Tiszavasvári közművelődési és közgyűjteményi életének változásairól, jelenlegi helyzetéről. Úgy ítélem meg, hogy ennek a későbbiekben - intézményünkkel kapcsolatos - döntéseik meghozatalakor fontos szerepe lehet.

I.Intézményi adottságok

1.Személyi állományról

A közművelődés területén tevékenykedő kis kollektíva a következőképpen áll össze jelenleg. 1 fő intézményvezető, 1 technikus-szervező, 1 fő szervező, 1 fő intézményi adminisztrátor. 1 fő szervezői munkakörben lévő munkatársunk gyesen van, álláshelyét nem tudtuk betölteni a megszorítások miatt.

Könyvtári területen a létszám megoszlása a következő: 1 fő könyvtárvezető, 1 fő intézményi rendszergazda, 2 fő könyvtáros. 1 fő könyvtáros jelenleg gyesen van, álláshelyét nem tudtuk betölteni a megszorítások miatt.

A két intézményrész karbantartói - fűtői - gondnoki feladatait 1 fő 4 órás látja el, aki csak fűtési időnyben van alkalmazva a megszorítások miatt.

2.Tárgyi-technikai adottságok

Az épület területe 3 200 m² nagyságú. Két nagy egysége 2/3 (műv. központ) és 1/3 (könyvtár) arányban oszlik meg.

Jelenleg több helység folyamatos használatra bérbe van adva (Bölcs Bagoly Oktatóközpont, Városi TV, Best Of Rádió, TIGÁZ ügyfélszolgálat). A pince és a kávézó rész meghirdetés alatt áll. Az intézmény egyéb részei a szakmai munkát, az alkalmi bérléseket, próbákat, civilek összejöveteleit, rendezvényeket szolgálják. Kihasználtságuk a művelődési központ részben elsősorban a délutáni, esti időszakokra esik, illetve hétvégékre. A könyvtár esetében egyenletesebb a napközbeni forgalom.

Technikai téren szinte minden olyan adottsággal rendelkezünk, amely egy kisvárosban elvárható a kulturális intézménytől. Kül - és beltéri hang, illetve fénytechnikával, 2 db szabadtéri színpaddal (100 m² és 48 m²), közel 40 db számítógéppel, 2 db projektorral, 22 elemből álló paraván rendszerrel, 60 garnitúra sörpaddal, 30 db party sátorral, 400 db flair székekkel. Ezen kívül fontos műszaki adottság az épület klíma technikája, amely lefed valamennyi olyan területet ahol a közönség számára fontos a komfortérzet a melegebb időszakokban is.

A felsorolt eszközpark nagy részét intézményünk az elmúlt évek során pályázati támogatások elnyerése alapján szerezte be.

3.Munkarend

A művelődési központ nyitva tartása hétköznap 8-20 óráig. Hétvégén rendezvényektől, bérlésektől függően. Hétköznap 16-20 órától ügyeleti rendszer alapján van nyitva az épület, kivéve rendezvények esetén.

A könyvtár hétfőn 13-17 óráig, kedd – péntekig 9-17 óráig tart nyitva. Hétfőn 9-12 óráig belső szakmai munka zajlik. Szombaton 8-12 tart nyitva az intézmény.

A munkarend alapja elsősorban a lakossági igényekre épülő tapasztalat.

II. A Művelődési Központ és Könyvtár közművelődési tevékenysége

1.A közművelődésről a 2006-2007 közötti időszakban

2006 őszétől indítom a visszatekintést, amikor is a 2006-2011 közötti időszakra vonatkozó intézményvezetői pályázat elbírálása megtörtént. Miután negyedik alkalommal nyertem el az akkori képviselő - testület egyöntetű támogatását, folytattam kollégáimmal azt a munkát, amelyet a lakosság is egyértelműen pozitívan ítélt meg a visszajelzések alapján.

A művelődési központ az építkezés miatt ideiglenesen a lakótelep, volt szakszervezeti könyvtárában tevékenykedett 2005 decemberétől 2007 augusztusáig. Korlátozott lehetőségeink ellenére minden olyan programelemet igyekeztünk megvalósítani az épületben melyekre az adottságok megfelelő teret nyújtottak. Kiállítások, játszóházi programok, tanfolyamok, termékbemutatók, vásárok zajlottak az épületben. Működött a klubok egy része és a művészeti csoportok közül is néhány itt próbált. Fontos megjegyezni, hogy a magánkézben lévő intézmény a könyvtári egységet párhuzamosan üzemeltette a mi tevékenységünk mellett.

Ennek következtében átmenetileg a közvetlen környezet kulturális élete felpezsdült. Sok lakótelepi ember újra használatba vette az épületet, de a város egyéb pontjairól is mellettünk maradt a lakosság nagy része a periferikus helyzet ellenére. Szabadtéri programjainkat (nemzeti ünnepek, színházak, koncertek, szabadtéri mozi) maradéktalanul megtartottuk a lakótelep sportpályáján vagy a város egyéb pontjain. A nagyobb belső teret igénylő programokat a sportcsarnokban valósítottuk meg. Az Egri csillagok előadást például 1000 diák nézhetett meg, de itt zajlott a városnap vagy a Szögi Lajos családjának megsegítésére szervezett 400 fős színházi előadásunk is. Ebben az évben jubilált a 40 éves Tisza-parti Dalostalálkozó is, ami szintén a csarnokban zajlott le nagy sikerrel és kiemelkedő részvételi aránnyal (600 fő).

Ezen kívül mozgásterünket olyan új kezdeményezésekkel egészítettük ki, mint a kulturális utazásszervezés vagy a szervezett színházlátogatás. Így sikerült Krakkóba, Bécsbe, Prágába eljuttatnunk az érdeklődőket, illetve színházi látogatások történtek Miskolcon, Budapesten, Szegeden. Célunk volt a közönség megtartása és a kultúra iránti igények kielégítése. Ezen szándékunk sikeresnek bizonyult, mivel a programok részvételi arányán nem lehetett érzékelni az átmeneti állapot hátrányait. Mindeközben aktívan vettem részt a könyvtár vezetőjével együtt az építkezés folyamatában. Szinte naponta látogattuk a munkálatokat és az építésvezetővel alakítottuk a tereket és a műszaki adottságokat, egy majdan funkcionálisan jól használható intézmény reményében. Pályázati tevékenységünket is ennek szellemében végeztük. Technikai eszközökre, berendezésekre adtunk be igényeket, hiszen ezek nem szerepeltek a nagy projektben.

Gazdálkodásunk is átmeneti jellegű volt. Csökkentett költségvetés mellett ugyan, de kereteken belül zártuk az évet 2006-ban.

2007-ben az év első fele az előző időszakhoz hasonlóan zajlott. Majd július hónapban megindulhatott a visszaköltözés az új épületbe. A dolgozók hatalmas munkát végeztek, hiszen a Városi Könyvtárban például teljes körű állományellenőrzés zajlott le a költözés előtt, míg a művelődési központ eszköztára több kamionnyi mennyiségből állt. Nagyrészt önerőből oldottuk meg ezeket a feladatokat és augusztus 20-án a lakosság örömeire megnyílt az új létesítmény, aminek a Találkozások Háza fantázia nevet adtuk, ezzel is kifejezve újbóli funkcióját. Az épületet hamar belaktuk és a tiszavasváriakkal együtt megszerettük. Elsődleges cél az volt, hogy tartalommal teljen meg és minél több szervezet használhassa tartósan vagy alkalmilag.

A kollektíva szerencsésen érzékelte és belátta, hogy egy magasabb szintű, szolgáltatás centrikus működés lehet a jövő. Ehhez alapot adva alakult ki az épület struktúrája, ami köszönhető a tervezőnek és saját erőfeszítéseinknek. Gyakran ugyanis konfliktusok árán szóltunk bele a kialakítás menetébe és annak megoldásaiba.

Ennek köszönhetően jött létre például a könyvtár valamennyi olyan részlege, amely egy 21. századi kisvárosban elvárható. A művelődési központban megkezdte működését a rádió, a televízió, a Bölcs Bagoly Oktatóközpont, a fitness klub, a balett iskola. Több civil szervezet, művészeti csoport indította el foglalkozásait és megnyitott a Verona kávézó. Igazi pezsgés és érdeklődés volt tapasztalható a házban. Rendezvényeink visszatértek a régi kerékvágásba. Kiállítások, színház, filharmónia koncertek zajlottak. Nagyszámban voltak igények alkalmi vásárokat, termékbemutatókat tartására. Tanfolyamok indultak a Perfekt és a munkaügyi központtal közös szervezésben. Nyelviskola kezdte megműködését több csoportban és újra működött a mozi. Az oktatási intézmények is előszeretettel hozták ide nagyobb eseményeiket. Ilyen alapokkal vágtunk neki a 2008-as esztendőnek.

2.A 2008-2010 közötti közművelődési tevékenységről

A három esztendő időszakáról egyértelműen elmondható, hogy kiegyensúlyozott szakmai munka zajlott mind a közművelődés, mind a közgyűjteményi területen. Annak ellenére mondható ez, hogy folyamatos volt a költségvetési megszorítás. Évente átlagosan 150-200 esemény valósult meg az intézmény falai között, beleértve a rendezvények mellett a tanfolyamokat, civil rendezvényeket, vásárokat, termékbemutatókat. Nem soroljuk viszont ide a rendszeres próbákat, melyek száma szintén kedvezően alakult. Mazsorettek, zumbások, ezoterikusok, néptáncosok, balettosok, gerinctorna... tartották itt foglalkozásaikat.

Az oktatási intézmények is rendre itt valósították meg nagyobb létszámú rendezvényeiket. Konferenciákat, óvodai évvárókat, karácsonyi hangversenyeket, pályázati programokat.

A saját szervezésű rendezvényeink nézőszáma a kisvárosi adottságokhoz képest kimagaslóak voltak. Gyermekszínházak esetén gyakran két teltházas előadás zajlott egy napon belül. Az évi 7-8 kiállításon több száz felnőtt és diák vett részt. A bérletes hangversenyek közönsége 250-300 fő/ előadás. Felnőtt színházaink kivétel nélkül teltházakat produkáltak. A jeles napok eseményein (mikulás, gyermeknap, költészet napja, magyar kultúra napja, újévi koncert) szintén elégedetten nyilatkozhatunk a létszámról. A nemzeti ünnepek iránti érdeklődés viszont nehezen mozdul el arról pontról ami enyhén szólva kívánni valót hagy maga után. Sajnos hiába színvonalas a műsor és hiába széleskörű a propaganda, mégis évek óta ugyanazok a lakosok tartják csak fontosnak az ünnepeket. Legkevésbé látogatott az október 23-i ünnep.

Fesztivál jellegű eseményeink közül a Tisza-parti Dalostalálkozó megtartotta 2008-2010 között azt a magas fokú érdeklődést, melynek kezdő pontját a már említett 40 éves jubileum

adta. Rendre 15 - 20 között volt a kórusok száma, ami 500-600 fős részvételt eredményezett. Elmondhatjuk, hogy a találkozók országosan is kiemelkedő a felnőtt kórusfesztiválok között. A másik nagyszabású esemény, amely a népi kultúra és a gasztronómia programelemeit vonultatja fel, az Öhönforgató Verseny és Néptánc-találkozó.

A város és a térség egyik legnagyobb attrakciója, melyen több ezer érdeklődő vesz részt aktívan. Igazi találkozója ez a különböző típusú ételeknek, zenének, táncnak, ami valódi öröm ünnep minden korosztály számára.

A rendezvény meglátásom szerint kistérségi szinten elérte úgymond a maximumát, melyet a jelenlegi adottságok, pénzügyi lehetőségek megengednek. Továbbfejlesztéséhez befektetésre lenne szükség és egy ideálisabb helyszín kialakítására. Itt szeretném megjegyezni, hogy a túrizmus számára városunk elsősorban rendezvényei által nyújthatna vonzó lehetőségeket mindaddig, amíg jelentősebb beruházások nem jönnek létre ezen a területen.

Ez utóbbi gondolatból levezetve, szeretném megosztani Önökkel a közművelődés iránti igények alakulása és a pénzügyi lehetőségek szűkülése közti ellentétes mechanizmust.

Általánosságban elmondható, hogy Tiszavasvári a kulturális életét tekintve - a város nehézségei ellenére – gazdag kínálattal és aktív érdeklődéssel rendelkezik. Mindez messze nem így érvényesül például a megye hasonló nagyságú településein. Vesszőparipám ismételni és ezzel tudatosítani, hogy a megyeszékhelyen kívül tudatos közművelődési élet Kisvárdán, Mátészalkán, Nyírbátorban és Tiszavasváriban létezik. A többi település akció szerűen tevékenykedik ezen a területen. Egy-egy eseményt a sajtó által felnagyítanak és elhítetik lakosságukkal és a külvilággal, hogy a kultúra él az adott helyen (cirkuszt a népnek effektus). Nem szeretném ecsetelni az ország keleti felén mekkora jelentősége van a munkánknak amikor falvak, városok néptelenednek és sötétülnek el, megfelelő szellemi élet és lehetőség hiánya miatt.

Fontos a munkahely és az adószámszámrendezés, de nem lehet ennyi az emberi élet. Amennyiben egy település nem teremti meg a szabadidő eltöltésének értelmes lehetőségeit és nem támogatja a civil és művészeti mozgalmakat az nem tud megmaradni. Elbutul, elszorvad, elnéptelenedik.

Ezért közös a felelősségünk ezen a téren! Nem szabad az érdeklődést hagynunk kihunyni.

Nem lehet kérdés egy városi rangú település esetében, hogy költségvetésében könyvtárra, múzeumra, művelődési központra, művészeti és civil csoportokra áldoz-e 1,5-2 %-ot költségvetéséből. Ez a befektetés ugyanis szellemi és erkölcsi téren igen magas hozadékkal bír. Megkockáztatom, hogy többel mint egyébként az élet sok egyéb más területe.

Ezt a gondolatsort lezárva teszem azt a megállapítást, hogy a kultúrában tevékenykedők és a döntéshozók Tiszavasvári jövője szempontjából fenn kell hogy tartsák a közművelődést, hiszen az állampolgárok igényt tartanak rá.

3.Gondolatok a 2011. évről

A 2011-es évet gazdag kínálattal indítottuk el, melynek első eleme az újévi koncert volt. Ezt követte a városhét rendezvénysorozata, aminek keretében valamennyi korosztály meg lett szólítva a kultúra különböző irányjaiból. Koncertek, előadói estek, versenyek, kiállítások és nagyszabású gála köszöntötte a 25 éves várost. Több mint 2000 látogató vett részt a programokon. Megjegyzem, hogy ez utóbbi események annak a 2010 őszén elindult sorozatnak voltak a méltó folytatásai, melynek keretében a tiszavasváriak találkozhattak a 4 Four Dance-el táncegyütessel, a Cantemus kórusal és ami ez év februárjában az Indul a bakterház fergeteges sikerével, valamint a Városi Nőnap pótszékes előadásával folytatódott. A gyermek és ifjúsági korosztály részére februárban színházi előadás, zongora-délelőtt, mozi vetítések adtak lehetőséget a szabadidő értelmes eltöltésére. Az év további részében annak

ellenére, hogy komoly megszorítások érvényesültek területünkön is, célunk az igények kiszolgálása a takarékoság szigorú figyelembe vétele mellett.

Új kezdeményezések beindítására sajnos nem lesz lehetőségünk, de azokat a programokat melyek a gyermekek és felnőttek részére a művelődés szempontjából fontosak és amelyek hagyományokra tekintenek vissza, mindenképpen megőrizzük. Nem szabad értékeinket és a lakosság részéről kialakult igényeket veszni hagynunk.

III. Pályázati eredmények a közművelődés terén a 2006-2010 közti időszakban

Ezen a területen intézményünk tevékenysége alapvetően két területet célozott meg az elmúlt négy év során. Egyrészt az épület technikai feltételeinek folyamatos modernizálását, másrészt az egyes rendezvények színvonalának emelését.

Mivel a ROP-os projektben nem volt lehetőség az új épület eszközparkjának, technikai adottságainak teljes körű megvalósításához, ezért 2006-tól folyamatosan pótoltuk a kimaradt elemeket a nyertes pályázatoknak köszönhetően.

Sajnos elmondható, hogy a kultúrának azon szegmensében ahol tevékenykedünk drasztikusan szűkülnek a támogatási lehetőségek.

A következő táblázat azokat a támogatásokat veszi sorra, ahol sikereket értünk el.

2006.	Tisza-parti Dalostalálkozó	300.000.-
2006.	Városért alapítvány	250.000.-
2006.	Közkinccs program	3.000.000.-
2007.	Érdekeltség növelő támogatás	2.887.000.-
2007.	Városért alapítvány	200.000.-
2007.	Tisza-parti Dalostalálkozó	400.000.-
2008.	Érdekeltség növelő támogatás	2.817.000.-
2008.	Városért alapítvány	125.000.-
2008.	Tisza-parti Dalostalálkozó	400.000.-
2009.	Új tudást és műveltséget mindenkinek	785.000.-
2009.	Érdekeltség növelő támogatás	223.000.-
2009.	Városért alapítvány	100.000.-
2009.	Tisza-parti Dalostalálkozó	300.000.-
2010.	Komplex kistérségi napok	1.000.000.-
2010.	Városért alapítvány	100.000.-
2010.	Tisza-parti Dalostalálkozó	300.000.-
2010.	Érdekeltség növelő támogatás	249.000.-

Néhány példa arra, hogy milyen fejlesztések valósulhattak meg a fenti összegekből:

- a színház terem teljes körű klimatizálása,
- 1 db 50m² nagyságú szabadtéri színpad,
- a kamara terem hangtechnikai fejlesztése,
- 25 db bankett asztal beszerzése,
- 120 db rendezvényasztal beszerzése,
- mikrofonpark bővítése stb.

IV. Az intézmény képzési tevékenysége

Fontos követelménynek tartom a szakmai továbbképzést a kollektíva színvonalas munkavégzésének szempontjából. Annak ellenére, hogy a 7 éves képzési rendszer összeomlott és a pénzhiány miatt korlátozottak a lehetőségek a tanulásra, tájékozódásra mégis aktívak a munkatársak.

Szöllősi Ágnes és Nagy Sándorné végzős a Nyíregyházi Főiskola andragógia szakán. Szakos Ferenc 2010-ben vett részt egy 80 órás Európai Unió pályázatirói tanfolyamon. Jőmagam pedig elvégeztem a közművelődési szakértői képzést, valamint a vezetők számára meghirdetett pénzügyi és államháztartási ismeretek elnevezésű tanfolyamot. Jelenleg pedig a Debreceni Egyetem andragógia szakán folytatom tanulmányaimat.

*„Óh, ne mondjátok, hogy a Könyv ma nem kell,
hogy a Könyvnél több az Élet és az Ember;
mert a Könyv is Élet, és él, mint az ember –
így él: emberben könyv, s a Könyvben az Ember.”*

V. A Művelődési Központ és Könyvtár közgyűjteményi tevékenysége

A Városi Könyvtár, mint közgyűjteményi intézmény, alapfunkciójából adódóan sokoldalú könyvtári szolgáltatásokkal törekszik elsősorban Tiszavasvári, de a környező településekről érkező olvasói, könyvtárhasználati igények minél magasabb szintű és minél teljesebb körű kielégítésére.

Könyvtárunk állományát és felszereltségét tekintve a kistérség központi könyvtára, s mint általános gyűjtőkörű városi, nyilvános közművelődési könyvtár nagy szerepet vállal a társadalom különböző rétegeinek szépirodalmi, szakirodalmi és információs ellátásában.

„A kulturális javak védelméről szóló 1997. évi CLX. sz. törvény” az információs társadalom alapintézményeként fogalmazza meg a könyvtárak szerepét.

A Városi Könyvtár szakmai munkájának áttekintése során az utóbbi 5 év két nagy szakaszra bontható:

2006 – 2007. augusztus végéig, az új könyvtárépületbe történő költözésig, illetve 2007. augusztusától napjainkig.

1. 2006 – 2007. augusztus

A Városi Könyvtárban 2006-ban a hagyományos könyvtári munkafolyamatok és szolgáltatások - könyvtári dokumentumok beszerzése, feldolgozása, szolgáltatása, kölcsönzés, helybenhasználat, irodalomkutatás, bibliográfiakészítés, internethasználat biztosítása stb. - még a Kossuth út 24. sz. alatti régi könyvtári épületben történt. A tervszerű állományalakítás, a nem könyvjellegű dokumentumok (videó kazetta, hangkazetta, hanglemezt, CD, DVD) gyűjtése, lakossági szolgáltatások (fénymásolás, faxolás stb) , valamint a cédula katalógusrendszer kiépítése, könyvtári programok szervezése, hozzájárultak ahhoz, hogy az olvasói igényeket az akkori lehetőségekhez mérten a régi épületben is maximálisan kiszolgáljuk. 2006-ra befejeződött a könyvek adatainak visszamenőleges, retrospektív feldolgozása az S-LIB katalógizáló modulján.

Ekkor már bizonyossá vált, hogy a Városi Könyvtár új épületbe költözik – egy sikeres uniós pályázatnak köszönhetően, s ettől kezdve tudatosan készült az intézmény a költözésre.

2006. szeptemberében változás következett be a könyvtár személyi összetételében. A nyugdíjazás miatt megüresedett álláshelyre intézményen belüli átcsoportosítás következtében főiskolai végzettségű, könyvtárossal bővült a szakembergárda , majd 2006. októbertől 1 fő pályakezdő főiskolai végzettségű könyvtáros kolléga került a könyvtárba, s így 6 főre bővült a szakdolgozók száma.

2006. októberében bezárt a könyvtár, s megkezdődött a több hónapig tartó munkafolyamat, a teljes körű állományellenőrzés. Szakmai szempontból nagy előrelépés volt az S-LIB integrált könyvtári rendszer városi könyvtári moduljának megvásárlása, s így az állományellenőrző modul segítségével történt a költözés előtti teljes körű állományellenőrzés. A könyvekbe (35000 db) vonalkód került, mely megteremtette a számítógépes kölcsönzés alapját. A teljes körű állományellenőrzés során került sor a megrongálódott vagy tartalmilag elavult dokumentumok selejtezésére, az állományból történő kivonására.

Ezt követően kerülhetett sor az állomány dobozokban történő rendszerezett elhelyezésére, a pakolásra, a költözésre, az új könyvtárépület berendezésére, s mindezt mi dolgozók végeztük.

2007. augusztus 21-én nyitotta meg kapuit a tágas, korszerű, tartalmilag és szakmailag is megújult Városi Könyvtár.

2. 2007. augusztus – napjainkig

Országos tendencia, hogy a 21. századra megváltoztak a könyvtárakkal szemben támasztott olvasói, könyvtárhasználói igények, átalakultak a könyvtárhasználati és olvasói szokások. Ezekhez a megváltozott körülményekhez és olvasói igényekhez igazodva próbálta, s azóta folyamatosan próbálja az intézmény alakítani szolgáltatásait, kínálatát.

Jelentős változás következett be a könyvtár életében azzal, hogy 2007. augusztusától a kölcsönzés már számítógépen történik, az S-LIB kölcsönző modulján.

A klasszikus, hagyományos könyvtári munkafolyamatok a könyvtári dokumentumok beszerzése, feldolgozása, katalógus- és adatbázisépítés, az állomány folyamatos gondozása, a dokumentumok naprakész és visszamenőleges feldolgozása az adatbázisban, a nyilvántartások naprakész vezetése stb. továbbra is folyamatosan történnek, hiszen a klasszikus könyvtári szolgáltatásokat erre építve tudjuk maximálisan kínálni olvasónk számára. A kölcsönzés, a témafigyelés, bibliográfiakészítés, általános- és szaktájékoztató a könyvtáros kollégáktól nagyfokú tájékozottságot, szakismeretet követelnek szinte minden tudományterületen. Az új két szintes épületben több részlegben várjuk az olvasókat és könyvtárlátogatókat: a földszinten a Felnőtt részleg és az Internet, az emeleten a Gyermek részleg, a Zenei részleg és Helyismereti Gyűjtemény, a Folyóiratolvasó valamint az Olvasóterem kínálja szolgáltatásait. Továbbra is klasszikus és új lakossági szolgáltatásokkal várjuk a város lakóit : fénymásolás, faxolás, spirálozás, szkennelés, nyomtatás színesben és fekete-fehérben, segítséget nyújtunk hivatalos ügyeik elektronikus formában történő intézéséhez, stb.

A szűkös dokumentumbeszerzési keret ellenére igyekszünk úgy alakítani állományunkat, hogy az általános szórakozási, művelődési igényeket éppúgy ki tudjuk elégíteni, mint egy-egy tudományág, szakterület alapküldetéseit tudjuk szolgáltatni. Az Országos Dokumentum Ellátó Rendszeren keresztül, könyvtárközi kölcsönzés útján az állományunkban nem található szakirodalmi munkákat olvasóink kérésére meg tudjuk kérni. Az utóbbi 5 évben a következőképpen alakult az évente beszerzett dokumentumok száma könyvtárunkban:

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Gyárapodás (db) ajándékkal együtt	1117	745	1029	1055	997
Állománygyárapítás pályázatokkal eFt	2.030	1.347	1.741	1.553	1.711

Sajnálatos tény, hogy csökken a dokumentumbeszerzési keret, és az állományba vett dokumentumok száma annak ellenére is csökken, hogy magánszemélyektől, intézményektől ajándékként könyveket, hangzóanyagokat kapunk. A költségvetésben az alapfeladatunk ellátására biztosított összeg (dokumentumbeszerzési keret) évek óta változatlan az emelkedő könyvtárak ellenére, s legnagyobb igyekezetünk ellenére sem sikerül beszerezni alapvető fontosságú dokumentumokat. Ez elmúlt 5 évben szerencsére az önkormányzatok számára kiírt érdekeltségnövelő és felzárkóztató pályázatokon sikerrel pályázott az önkormányzat a könyvtár állománygyárapítási összegének növelésére, s ehhez a szükséges pályázati önrészt is biztosította számunkra. Reméljük, hogy erre a jövőben is lehetőségünk lesz, mert ezekkel a pályázati pénzekkel kiegészítve is jóval az országos átlag alatt vagyunk az 1 főre eső könyvbiztosítási összeget tekintve. (2009-ben városok esetében: 240.- Ft/fő, falvak, községek esetében: 190.- Ft/fő, Tiszavasvári esetében: 113.- Ft/fő)

A forgalmi adatok viszont azt bizonyítják, van igény a könyvekre, főleg az új könyveket keresik olvasónk, hiszen ebben a gazdasági helyzetben, amikor a munkanélküliség egyre nagyobb méreteket ölt, a családok egyre kevesebbet áldoznak könyvvásárlásra az átlag 3.000.- Ft körüli könyvtárak mellett.

A beiratkozott olvasók száma az elmúlt 5 évben szinte változatlan a beiratkozási díj ellenére is, évente 1000 fő körül mozog.

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Beiratkozott olvasók száma	1014	866	1039	997	1069
Személyes használat	6329	6676	13997	14266	13367
Kölcsönzött dokumentumok	17353	9833	23944	26063	23073

Az új épületben célkitűzésünk az, hogy intézményünk információs – közéleti – oktatást támogató centrummá váljon, mely szolgálja az általános művelődési igények kielégítését, lehetőséget teremt az általános- és szakmai tájékozódáshoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez, valamint közösségi színtérként valamennyi korosztály számára hasznos időtöltést nyújt.

2009 – 2010. év minőségi változást hozott a könyvtár életében, hiszen a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár által vezetett konzorcium tagjaként a TIOP 1-2-3. 08/01 „ Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúrafejlesztése Szabolcs – Szatmár – Bereg megyében” című Európai Uniós projekt keretében 11.629.040.- Ft pályázati támogatást kapott. A pályázati forrás lehetővé tette a könyvtári szolgáltatások körének és színvonalának bővítését az ehhez szükséges infrastrukturális háttér biztosításával, mely a legfontosabb feladatnak számított.

A pályázati összegből megvalósult informatikai eszközbeszerzés eredményeként 20 db új számítógéppel, 1 db szerverrel, nyomtatókkal, projektorral, kiegészítő számítástechnikai eszközökkel gyarapodott könyvtárunk.

A braille billentyűzet beszerzésével látássérült látogatóink számára is biztosítani tudjuk az internet- és számítógéphasználat lehetőségét.

A könyvtár emeleti részen beszerelésre kerültek a klímaberendezések, amelyek mellett, hogy hozzájárulnak olvasóink komfortérzetének javításához, állományvédelmi célokat is szolgálnak.

A pályázati forrásból új, hazai fejlesztésű integrált könyvtári rendszert vásároltunk, így 2010. december végétől a könyvtári munkafolyamatok (kölcsonzés, feldolgozás) a HunTéka moduljain keresztül történnek.

Mérföldkő ez a minőségi változás könyvtárunk életében, hiszen a HunTéka OPAC moduljának használatával 2011. januárjától könyvtárunk állománya a világhálón keresztül is elérhetővé vált, új lehetőséget teremtve ezáltal olvasóink számára az online könyvtári szolgáltatások igénybevételére.

A TIOP nyertes projekt megteremtette intézményünkben az infrastrukturális alapot a TÁMOP-3.2.4/08/01 „Tudásdepó - expressz” - a könyvtári hálózat nem formális és informális szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében” pályázatban vállalt kötelezettségeink teljesítéséhez. A projekt megvalósításában, mint közreműködő, együttműködő intézmény veszünk részt. A projekt keretében egy megyei szinten egységes, közös, helyismereti, online, digitális tartalmak közvetítésére is alkalmas katalógust, adatbázist építünk, ehhez azonban szükséges a könyvtár helyismereti állományának visszamenőlegesen történő, analitikus, teljes, számítógépes feldolgozása, a dokumentumok digitalizálása (kb. 6500 rekord). Folyamatosan végezzük a zenei részleg dokumentumainak retrospektív feldolgozását. A projekt szakmai megvalósításának határideje 2012. február 28. Ahhoz, hogy a projektben vállalt kötelezettségeinket teljesíteni tudjuk, szükségessé vált, hogy 1 könyvtáros végzettségű szakembert a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár megbízási szerződéssel alkalmazzon könyvtárunkban a projekt megvalósításának idejére.

2010. december 30-tól a könyvtárvezető nyugdíjbavonulását követően 1 fővel csökkent a szakdolgozók létszáma. Jelenleg 4 fő végzi a könyvtárban a nagy odafigyelést igénylő, sokoldalú, szerteágazó munkafolyamatokat, hiszen 1 kolleganő GYED-en van.

2011-ben tehát a mindennapos könyvtári munkafolyamatok mellett kiemelt feladat tehát a helyismereti anyag és zenei állomány retrospektív feldolgozása, mely folyamatosan történik. 2011. márciusától megújult a bűdi városrészen található I.sz. Fiókkönyvtár szolgáltatása. Hétfő délutánonként ezentúl három használói gép várja az internetezni vágyókat. Új lakossági szolgáltatások igénybevételére nyílik lehetőség: faxolás, nyomtatás, szkennelés, fénymásolás.

Az új könyvtáráépület, a részlegek elhelyezkedése jó lehetőségeket kínáltak arra, hogy könyvtári programokat, rendezvényeket szervezzünk valamennyi korosztály számára, hiszen ehhez a szakemberek adottak voltak. Két fő rendelkezik népművelői diplomával is, valamint 4 fő pedagógusi képesítéssel.

A könyvtár ideális színtere lett a közösségi formáknak, ahol tanfolyamokat, ünnepekhez kapcsolódó kiállításokat, programokat, játszóházakat, vetélkedőket, író-olvasótalálkozókat szerveztünk. Bemutakozási lehetőséget adtunk helyi alkotóknak. Vendégünk volt többek között Vujity Tvrtko, Endrei Judit, Schäffer Erzsébet, Nógrádi Gábor, Nógrádi Gergely, Siposhegyi Zoltán. Kiemelt programsorozat az „Őszi Könyvtári Napok” rendezvénysorozat.

2011. januárban aktívan bekapcsolódtunk a „Város hete” programjainak szervezésébe, lebonyolításába. Az egy hét alatt 3 programot szerveztünk: Kedvenc mesém – mesemondóverseny óvodásoknak, „Az Én városom” - rajzpályázat és rajzkiállítás, Siposhegyi Zoltán irodalmi összeállítása. 2011-ben eddig 18 könyvtári programon 610 fő vett részt.

Fontosnak tartjuk a felnövekvő generációk olvasóvá nevelését, azt, hogy gyerekek minél kisebb korban ismerkedjenek meg a könyvvel, a könyves környezettel, a könyvtárral. A Gyermek részleg munkatársai hívták életre 2007-ben a BABA-MAMA Klubot, melyet már 4. éve havi rendszerességgel szervezünk, s a közel 40 foglalkozáson több mint 1000 érdeklődő vett részt. Országosan szinte egyedülálló volt ez a kezdeményezésünk, s azóta példánkat követve rendszeresen szerveznek országsszerte hasonló babaprogramokat. Ennek is köszönhető, hogy 2009-ben „Bababarát terület” kitüntető címet kapott könyvtárunk.

Rendszeresek voltak a Mesedélután, Mesedélután foglalkozásai, itt az óvodások és a kisiskolások játékos formában jutnak könyvtárhasználati ismeretek birtokába úgy, hogy közben egy-egy mese dramatikus feldolgozásával is megismerkednek, melyhez sokszor kézműves foglalkozás is társul. Igény szerint tartottunk könyvtárhasználati foglalkozásokat általános- és középiskolás diákok számára. Szolgáltatásaink népszerűsítésére minden évben két alkalommal vetélkedőt szerveztünk a gyermekkönyvtáros munkatársak „Szeretem a könyvtáram!” és „Ne csak lógj a neten!” címmel.

Ahhoz, hogy ezeket a programokat sikeresen és rendszeresen meg tudjuk szervezni jó munkakapcsolatot alakítottunk ki a Védőnői Szolgálat munkatársaival, az óvodák és oktatási intézmények vezetőivel, dolgozóival, a Nevelési Tanácsadó szakembereivel, a bölcsőde vezetőjével, munkatársaival, civilszervezetekkel, a környező könyvtárakkal, a megyei könyvtár munkatársaival.

Együttműködünk a látássérült embereket tömörítő Szivárvány Klubbal, igény szerint könyvtári foglalkozásokat tartunk számukra.

A Cukorbeteg Klub minden hónap második szerdáján a könyvtárban tartja foglalkozásait. A TELSE gondozottjai számára heti rendszerességgel, szerdánként tartunk foglalkozásokat.

2007. augusztusától 241 könyvtári programon 7409 fő vett részt.

A könyvtári programok szervezésére az intézmény költségvetésében nem vagy alig volt fedezet, ezért próbáltunk olyan előadókat hívni, akik partnernek bizonyultak céljaink megvalósításában. A lehetőségek azonban végesek, s egyre nehezebb olyan programot szervezni, aminek nincs költségvonzata. Az őszi nagy rendezvényekre a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtárral közösen az NKA Könyvtári Szakmai Kollégiumához benyújtott pályázaton kaptunk támogatást 2007-től minden évben.

3. A Városi Könyvtár pályázati tevékenysége

2006-tól a Városi Könyvtár munkatársai tudatosan készültek az új épületbe történő beköltözésre. A városrehabilitációs pályázat csak az épület elkészítésére vonatkozott, ezért a berendezés, új bútorok beszerzése, technikai eszközfejlesztés csak és kizárólag pályázati forrásból történt.

2006-ban a KÖZKINCS program keretében az olvasóterem bútorzatára nyert az intézmény 998.000 Ft-ot. Az NKA Könyvtári Kollégiumától 3 alkalommal kaptunk vissza nem térítendő támogatást összesen 1.582.848.- Ft értékben, de az új épületbe történő beköltözést követően a pályázati kiírások szerint már nem nyújthatunk be támogatási igényt eszközfejlesztésre, berendezésre. A legnagyobb beruházás a TIOP 1.2.3-08/01-2008-0001. projekt keretében valósult meg.

A nyertes pályázatokat az alábbi táblázat szemlélteti:

2006.	KÖZKINCS – olvasóterem bútorzata	998.000.-
2006.	NKA-Könyvtári kollégiuma –Szakmai eszközfejlesztés	400.000.-
2006.	NKA-Könyvtári kollégiuma –Könyvtári információs rendszer kiépítése	250.000.-
2007.	NKA-Könyvtári kollégiuma –Szakmai eszközfejlesztés	932.848.-
2008-2009.	TIOP 1.2.3-08/01-2008-0001	11.629.040.-
2009.	„Tiszavasvári Városért” Alapítvány – Fénymásoló beszerzése	387.500.-
2009.	Szoptatást Támogató Bizottság – Baba-barát terület kialakítása	200.000.-

Az uniós pályázat szakmai megvalósítása megtörtént, a tartalékfelhasználás, a projekt lezárása, a pénzügyi elszámolás folyamatban van, a PEJ március végéig történik.

4. Továbbképzés, szakképzés

A könyvtár munkatársai rendelkeznek a munkakör betöltéséhez szükséges képesítési követelményekkel, s arra törekszenek, hogy ismereteiket bővítsék, lépést tartsanak a kor követelményeivel. 2011. januárjától valamennyien szakirányú főiskolai végzettséggel rendelkeznek, 2 fő szakdolgozó több diplomával. Az elmúlt 5 évben is továbbképzéseken, tanfolyamokon vettek részt:

Fazekasné Mészáros Anikó	2006.	Könyvtár szak Nyíregyházi Főiskola
Fercsák Nándor	2011.	Informatikus könyvtáros Nyíregyházi Főiskola
Kenyeres Sándorné	2006.	Marketing és reklámmenedzser, ügyintéző
Kulcsár Lászlóné	2007. 2009- 2010.	ECDL Felnőttképzési és pályázatírói projektismeretek
Novák Anna	2008.	ECDL
Rozgonyi Gézáne		

Az utóbbi 4 évben látványos változás és fejlődés figyelhető meg a könyvtár szakmai munkáját tekintve. A könyvtárakról kialakított „konzervatív könyvtárkép” ma már a múlté, intézményünk a gazdasági nehézségek ellenére tartalmilag, szakmailag, technikailag megújult.

Az előző években tapasztalható odaadással, szakmai elhivatottsággal szeretnénk munkánkat továbbra is végezni, bár a költségvetési megszorítások érzékenyen érintették, érintik intézményünket.

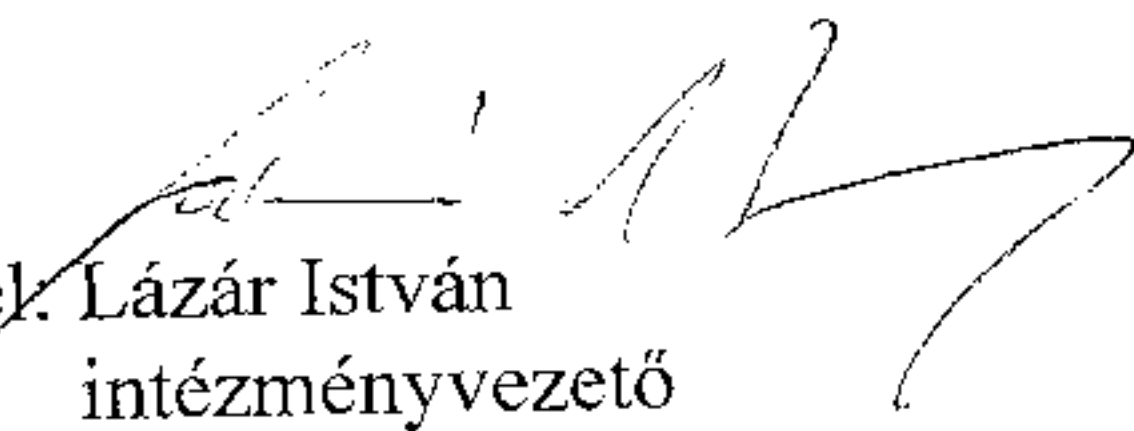
A könyvtár munkatársai azt szeretnék, ha az emberek úgy tartanák számon a könyvtárat, mint a város dolgozószobáját, az igényes művelődés és szórakozás helyszínét, ehhez azonban szükséges a fenntartó erkölcsi és anyagi támogatása. Munkánkat a város Képviselő-testülete „Tiszavasvári Tudományos, Kulturális Életéért” kitüntető díjjal jutalmazta, ezért úgy véljük, hogy az a cél, amit az új épületbe történő átköltözéskor kitűztük helyes, járható, igény van rá, amit bizonyítanak a forgalmi adatok. Félő azonban, ha nem biztosítunk elég anyagi forrást az állomány tervszerű és folyamatos bővítésére, az állomány megóvására, az újonnan megjelölt szak- és szépirodalom beszerzésére, úgy ez az olvasói létszám csökkenéséhez vezethet, pedig ebben a gazdaságilag, érzelmileg labilis élethelyzetben egyre inkább igaz: „A könyv a lélek orvossága”.

2011-ben megvalósulhat a XXI. század követelményeinek szakmailag, tartalmilag, technikailag megfelelő könyvtár, információs tudástár, amely otthont ad a papíralapú dokumentumok mellett az elektronikus hozzáférésnek is, s fokozatosan a „használók” élettel teli könyvtárává válik, mely országos viszonylatban is említésre méltó, hiszen már a 2008-ban végzett szakmai szakfelületes vizsgálat is megállapította, hogy méltó lehetne az intézmény az „Év Könyvtára” cím viselésére.

VI. Az intézmény gazdálkodásáról

Fontos leszögezmem, hogy a vezetésem alatt eltelt 15 év során elvem volt az elfogadott költségvetés tiszteletben tartása. Ez azt jelenti, hogy nem léptük túl a számunkra megszabott kereteket, illetve évközben csak kivételesen indokolt esetben kértük a fenntartó anyagi segítségét egy-egy pályázathoz vagy vis major esethez. Még 2009-ben is sikerült némi megtakarítással zárunk a bevételek túlteljesítése miatt. Viszont a 2010 évet nem tudtuk kereteken belül zárni, aminek egy évközi bérleményfelmondás, illetve a nagyarányú 2010 évi megszorítás volt az oka. Hiába teljesültek bevételeink magas szinten, kiadásainkat nem tudták teljes mértékben ellensúlyozni. Árunk nem követhetik az általános trendet a lakosság fizetőképességének alacsony színvonala miatt. Ezért folyamatosan kompenzálnunk kell. Ki gondolná, hogy a duplán teltházas Indul a bakterház 90.000 Ft deficitet termelt. A reális jegyárnak 20%-al magasabbnak kellett volna lenni a null szaldóhoz. Ebben az esetben viszont nincs teltház. Eklatáns a példa, ami sajnos a rendezvények többségénél igaz. Nem beszélve a kizárólagosan ingyenesen biztosított programokról (mikulás, gyermeknap, nemzeti ünnepek, kiállítások). A jelenlegi költségvetés alapján minden rendezvénynek ki kellene termelnie magát akár a könyvtárról akár a művelődési központról beszélünk. Ez képtelenség ! Ami segíthetne ezen a helyzeten, az nem más, mint az egyéb bevételek fokozása, vagy a házban próbákat tartó együttesek, civilek, oktatási intézmények fizetésre szorítása. Ez viszont a jelenlegi gazdasági helyzetben lehetetlennek tűnik. Vállalkozások mennek tönkre és szűkítés figyelhető meg az élet minden területén. Számunkra viszont a legfontosabb a kultúra továbbéltetése Tiszavasváriban. Ehhez kérem munkatársaimmal együtt az Önök megértését, érdeklődő figyelmét és támogató segítségét.

Tiszavasvári 2011-03-08.

Tisztelettel:
Lázár István
intézményvezető